

Ο Άγιος Ελευθέριος (Μητροπολίτης Σερβίων & Κοζάνης Διονύσιος Ψαριανός (+))

/ [Πεμπτουσία](#)

Σήμερα η Εκκλησία εορτάζει και τιμά την ιερή μνήμη του αγίου ιερομάρτυρα Ελευθερίου. Ο άγιος Ελευθέριος είναι από τους πρώτους μάρτυρας της άγιας Εκκλησίας. Πατρίδα είχε τη Ρώμη. Ο πατέρας του ήταν ύπατος, ανώτατος δηλαδή αξιωματούχος του κράτους, και η μητέρα του, Ανθία το όνομα, ήταν μαθήτρια του αποστόλου Παύλου. Πολύ νωρίς έμεινε ορφανός από πατέρα κι η μητέρα του τον ανάθρεψε με πολλή στοργή και φροντίδα. Τον παρουσίασε στον τότε επίσκοπο της Ρώμης, κοντά στον οποίο έμαθε τα ιερά γράμματα. Σε πολύ μικρή ηλικία ο άγιος Ελευθέριος, για τη μεγάλη του επίδοση στα εκκλησιαστικά και την άλλη του

αρετή, χειροτονήθηκε διάκονος, πρεσβύτερος και επίσκοπος.

Σε ηλικία είκοσι ετών ο άγιος Ελευθέριος ήταν επίσκοπος Ιλλυρικού, δηλαδή εδώ κοντά σ' εμάς, στην Αυλώνα της Βορείου Ηπείρου. Από τότε στην ιερή εκείνη γη έπνεε χριστιανικός άνεμος κι ακουότανε ο λόγος του Ευαγγελίου. Ας μη μας κάνει εντύπωση ότι από τόσο μικρή ηλικία ο άγιος Ελευθέριος ήταν επίσκοπος. Η Εκκλησία τότε ακόμα δεν είχε θεσπίσει κανόνες για την ηλικία των κληρικών, σύμφωνα με τους οποίους τώρα οι διάκονοι χειροτονούνται μετά τα 25, οι πρεσβύτεροι μετά τα 30 και οι επίσκοποι μετά τα 35. Αλλά για τον άγιο Ελευθέριο έχει εφαρμογή εκείνο που γράφει ο απόστολος Παύλος προς τον Τιμόθεο· «μηδείς σου της νεότητος καταφρονείτω», ας μη σε καταφρονεί κανένας για τη νεαρή σου ηλικία. Αλλά κι εκείνο, που διαβάζουμε στην Παλαιά Διαθήκη, ότι «γήρας τίμιον ου το πολυχρονίον ουδέ αριθμώ ετών μεμέτρηται». Αξιοσέβαστος δεν είναι κανένας μόνο για τα χρόνια της ηλικίας του.

Σε νεαρότατη ηλικία, ο άγιος Ελευθέριος ήταν σεμνός και συνετός, σαν τον πιά σεβαστό κι αξιότιμο γέροντα, και τερμάτισε το βίο του με σκληρό μαρτυρικό θάνατο. Τι καλύτερο τάχα να ζηλέψει ένας νέος, αν είναι να πεθάνει, παρά έναν ανδρείο και τιμημένο θάνατο; Οι αρχαίοι, όταν πήγαιναν στη μάχη, τραγουδούσαν «Τεθνάμεναι γαρ καλόν ενί προμάχοισι πεσόντα ανδρ' αγαθόν...»· είναι καλός ο θάνατος να πέσει ο γενναίος στη μάχη. Μα να πέσει ένας νέος για την πίστη του στο Χριστό, δεν είναι απλώς καλό και ηρωικό, μα ασύγκριτα πολύ περισσότερο, είναι υπέρτατη θυσία για το απόλυτο αγαθό που είναι ο Θεός. Ο πιστός, που πέφτει στη μάχη της πίστης, δεν είναι ήρωας· είναι μάρτυρας της ανάστασης του Ιησού Χριστού.

Ο άγιος Ελευθέριος, με το ζήλο, την πραότητα και τη σοφή του διδασκαλία, γρήγορα έφερε στην πίστη του Χριστού μεγάλο πλήθος ανθρώπων της σημερινής Βορείου Ηπείρου. Γι' αυτό οι φανατικοί ειδωλολάτρες τον κατάγγειλαν στον αυτοκράτορα Αδριανό. Ο αυτοκράτορας έστειλε στην Αυλώνα ένα στρατηγό με στρατιώτες κι έφεραν τον Άγιο στη Ρώμη. Στο δρόμο πολλοί από τους στρατιώτες, βλέποντας κι ακούοντας τον άγιο Ελευθέριο, πίστεψαν και βαπτίσθηκαν. Στη Ρώμη ο Αδριανός προσπάθησε με υποσχέσεις να μεταπείσει τον Άγιο, μα εκείνος του απάντησε· «Πώς θα καταδεχθώ να προσκυνήσω για Θεούς ανάισθητα και άψυχα αγάλματα; Θαυμάζω πώς εσείς, λογικοί άνθρωποι, προσκυνάτε ξύλινους και πέτρινους θεούς, και περιφρονείτε το δημιουργό του κόσμου αληθινό Θεό!».

Δεν χρειάζεται να διηγηθούμε τα μαρτύρια, με τα όποια οι δήμιοι βασάνισαν τον Άγιο· είναι το ένα πιά σκληρό από τ' άλλο, όσα μπορεί να σκεφτεί και να βρει η κακία των ανθρώπων. Τον ξάπλωσαν επάνω σ' ένα σιδερένιο κρεβάτι κι άναψαν από κάτω φωτιά, για να τον ψήσουν. Τον έβαλαν για να τον βράσουν μέσα σε

πίσσα. Τον έριξαν για να τον κάψουν μέσα σε πυρωμένο φούρνο. Τον έδεσαν για να τον σύρουν στο δρόμο αγριεμένα άλογα. Τον πέταξαν στα άγρια θηρία, για να τον κατασπαράξουν. Η χάρη του Θεού τον φύλαξε απ' όλα, ώστε και από τους δήμιους, που τον βασάνιζαν, πολλοί πίστεψαν στο Χριστό. Στο τέλος ο αυτοκράτορας έβγαλε διαταγή να αποκεφαλιστή. Έτσι έλαβε το διπλό στεφάνι της νίκης ο ιερέας και μάρτυρας άγιος Ελευθέριος. Αμήν.

Πηγή: + Μητροπ. Σερβίων και Κοζάνης Διονυσίου, *Εικόνες Έμψυχοι*, Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος, Αθήνα 2000, σελ. 162